

Vonyarcvashegy Nagyközség Polgármestere
8 3 1 4 Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos u. 42.
☎: 83/348-033, 83/348-083 fax: 83/548-021

Üi. szám: 41-.../2015.

Előterjesztés

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete
2015. december 17-ei soros ülésére

Tárgy: A Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati rendelet módosítása (rendelettervezet)

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális temetés, mint fogalom bevezetéséről első ízben a főszabályként 2013. november 1-jén hatályba lépő, a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) módosításáról rendelkező 2013. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) – a tervezett szerint - 2014. január 1-jével hatályba lépő szabályai rendelkeztek. A szociális temetés intézményének megteremtésével lehetőség nyílik arra, hogy alanyi jogon mindenki számára ingyenesen választható legyen az elhunyt hozzátartozó eltemettetése. A **szociális temetés** az értelmező rendelkezés szerint az eltemettető vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével, az állam által biztosított kellékekkel ingyenes temetési helyre történő koporsós vagy hamvasztásos temetés, amely az eltemettető számára ingyenes.

A Ttv. 6. § (4) bekezdése értelmében **köztemető esetében** a temető használatának rendjéről önkormányzati rendeletben kell rendelkezni. A Módtv. módosította a Ttv. felhatalmazó rendelkezéseit is, miszerint eredetileg 2014. január 1-jétől a települési önkormányzatoknak rendeleti úton meg kell határozni – többek között – a temetési szolgáltatás, a szociális temetés és a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét.

Módosult azonban a szociális temetésre vonatkozó szabályok hatálybaléptetésének eredeti elképzelése, változatlan szabályozás mellett továbbra is jogrendünkben maradt a szociális temetés intézménye, csupán annak hatálybalépése változott meg első ízben **2015. január 1-re, majd 2016. január 1. napjára**. A fő szabályok a Ttv. 24/A–24/C. §-ában kerületek szabályozásra.

A törvény értelmében a temető üzemeltetését a Ttv.-ben, kormányrendeletben, továbbá temetőszabályzatban vagy **köztemető esetén önkormányzati rendeletben** meghatározott rendelkezések szerint kell ellátni. A módosítás értelmében **szociális temetés esetén** az üzemeltető:

– biztosítja a szociális temetés temetői rend szerinti ellátásának lehetőségét;

- ellenőrzi a szociális temetési helyek elhelyezésére, méretezésére vonatkozó előírások betartását;
- biztosítja a sírhely kiadásához, a koporsó leengedéséhez és a betemetéshez szükséges eszközöket.

Ezen túlmenően, az új 16/A. § alapján a köztemető üzemeltetőjének **gondoskodnia kell** arról, hogy a szociális temetés lebonyolításában résztvevők megismerhessék a temetéssel összefüggő munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi szabályokat, illetve **ellenőrzi** a személyes közreműködést végzők temetőben végzett tevékenységét.

A szociális temetés bevezetésével önkormányzatokra háruló feladat, hogy a köztemetőben a koporsós temetések számára **szociális parcellát**, urnás temetések számára **szociális temetkezési helyet** jelöl ki.

A helyi jogalkotásban érdemes megfontolni az alábbiakat:

- a) Tekintettel arra, hogy a szociális temetés ellátásának temetői rendjét illetően joggyakorlattal nem rendelkezünk, a helyi rendeletalkotás során elsősorban **a köztemetőkre és a temetkezés helyi szabályaira vonatkozó önkormányzati rendelet módosítása** és nem új rendelet alkotása javasolt;
- b) Célszerű beépíteni a helyi rendeletbe a szociális temetés előkészítése és lefolytatása során követendő eljárásra vonatkozó alapvető, **az emberi méltóságot és kegyeleti jogokat védő szabályokat**, úgy mint például az eljárás
 - ne sértse a hozzátartozók és a temetőt látogatók érzéseit,
 - ne akadályozza a temetési helyek látogatását,
 - a temető létesítményeiben, felszereléseiben kárt ne okozzon,
 - a szomszédos sírhelyek sérülésével, szennyeződésével ne járjon;
- c) A szociális temetés iránti **igény bejelentésére** vonatkozó részletszabályok kidolgozása során nem csupán az ésszerű, hanem az emocionális szempontokat is szem előtt kell tartani.

Külön kiemelendő, hogy a Ttv. új 24/A. § (2) bekezdése értelmében a szociális temetést az eltemettetésre kötelezett igényelheti, mégpedig **az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzattól**. Amennyiben azonban az eltemettető szociális temetést igényelt, de nem tud gondoskodni a személyes közreműködés biztosításáról, erről tájékoztatja az önkormányzatot, amely **közköltségen történő temetés** keretében gondoskodik az elhunyt eltemettetéséről.

A szociális temetés mint alanyi jogon járó lehetőség mellett ugyanis továbbra is hatályos a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 48. §-ában foglalt **köztemetés**. A Szocvtv. értelmében főszabályként az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetését **a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere** – önkormányzati hatáskörben – akkor köteles elrendelni, ha

- nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

A Ttv. 20. § (1) bekezdése értelmében **a temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:**

- aki a temetést szerződésben vállalta,
- akit arra az elhunyt végrendelete kötelez,

- végintézkedés hiányában elhunyt temetéséről az elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa vagy élettársa,
- az elhunyt egyéb közeli hozzátartozója a törvényes öröklés rendjének megfelelően.

A fenti két jogintézményt az alábbi táblázat foglalja össze:

Szabályozás	Szociális temetés	Köztemetés
illetékesség	az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat	a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere
temetési költségek	a holttest hamvasztásának költségét az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat, a holttest köztemetőben történő tárolásának és hűtésének költségét a köztemető fenntartója, a holttest temetőn kívüli szállításának költségét az állam viseli	a köztemetés költsége magában foglalja az egészségügyi intézményben végzett halottkezelési tevékenység és a halottszállítás díját is
eltemettetőt terhelő költségek, hagyatéki teher	az eltemettetőt temetési költségek nem terhelik, és azok hagyatéki teherként sem érvényesíthetők	az eltemettetésre köteles személy a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezhető, vagy hagyatéki teherként jelentkezik
személyes közreműködés	az eltemettető vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével	nincs
felelősség a közreműködésért	a hozzátartozó saját felelőssége	a hozzátartozónak felelőssége nincs
ellenőrzés, szankció	van	nincs
eljárás megindítása	igénybejelentéssel	kérelemre vagy hivatalból

A Mórdr. 2016. január 1-jén hatályba lépő szabályai szerint az elhunyt lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat a haláleset tényéről, és az elhunyt ismert adatairól történt értesítést követően egy munkanapon belül tájékoztatja az eltemettetésre kötelezettet a szociális temetés lehetőségéről. Az eltemettetésre kötelezett az önkormányzat tájékoztatását követő 3 napon belül nyilatkozik arról, hogy igényli-e a szociális temetést. A szociális temetést az igény bejelentését követő 7 napon belül le kell bonyolítani.

A fentieket összegezve megállapítható tehát, hogy a 2016. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezés alapján a szociális temetés lehetőségét biztosítani kell a temetők fenntartójának szociális sírhely kijelölésével és a temetés szolgáltatáshoz szükséges eszközök és szakmai felügyelet biztosításával.

A szociális temetéshez a sírhelyet (az első megváltásig), a koporsót vagy urnát, illetve sírjelet az állam térítésmentesen biztosítja. A temető fenntartója viseli a köztemetőben történő tárolás, hűtés, illetve hamvasztás költségét.

A rendelet-módosításról a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján előzetes hatásvizsgálat készült:

1. Társadalmi hatások: nincs
 2. Gazdasági, költségvetési hatások: a szociális temetés tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása jelenleg még nem ismert költségeket jelentenek
 3. Környezeti és egészségügyi következmények: nincs
 4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: nincs,
 5. A jogszabály megalkotásának szükségessége: Felsőbb jogszabályváltozás teszi kötelezővé a rendelet módosítását.
 6. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, tárgyi, szervezeti és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.
- Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi rendeletmódosítást elfogadni szíveskedjen.

Vonyarcvashegy, 2015. december 10.

Péter Károly
polgármester

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2015. (.....) önkormányzati rendelete

**A Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati
rendelet módosításáról**

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény, 41. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében eljárva a Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati rendeletét az alábbiak szerint módosítja:

1. §

A Temetői Szabályzat közzétételéről szóló 21/2001. (XII. 1.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) Mellékletének III. fejezete a következő címmel és 5/A, 5/B §-al egészül ki:

„ SZOCIÁLIS TEMETÉS

5/A. §

- (1) A szociális temetésre e rendeletben foglaltakat kell alkalmazni az alábbi eltérésekkel.
- (2) Szociális temetés céljára a köztemető nyugati részén kialakított „Szociális parcella” területén lévő temetési helyek szolgálnak.
- (3) Az önkormányzat köteles ellátni a szociális temetéssel kapcsolatos a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 16. §-16/A. §-ban meghatározott tevékenységeket.

5/B §

- (1) Az önkormányzat nevében az eltemettetésre kötelezett szociális temetés lehetőségéről szóló értesítési és tájékoztatási feladatát a jegyző a hivatal közreműködésével köteles ellátni.
- (2) A szociális temetés iránti igény a temető üzemeltetőjénél jelenthető be. Az eltemettetésre kötelezettnek, az igénybejelentés során nyilatkoznia kell, hogy koporsós vagy hamvasztásos temetésre kerül sor.
- (3) Az Önkormányzat képviselő-testülete a polgármesterre ruházza a szociális temetésre való jogosultság megállapításával kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A szociális temetés iránti kérelmet haladéktalanul el kell bírálni. A döntésről határozatot kell hozni. A szociális temetésre való jogosultságot megállapító határozatnak tartalmaznia kell az eltemettető, és ha vannak a személyes közreműködők jogait és kötelezettségeit. Ez a határozat az alapja a szociális temetés megszervezése érdekében tett intézkedéseknek, kötelezettségvállalásoknak.

(4) A polgármester köteles a szociális temetés megszervezésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatok nyomon követése érdekében nyilvántartást vezetni.

(5) A szociális temetés előkészítése és lefolytatása során valamennyi tevékenység úgy végezhető, hogy:

- a) az ne sértse a hozzátartozók és a temető látogatók érzéseit,
- b) ne akadályozza a temetési helyek látogatását,
- c) a temető létesítményeiben, felszereléseiben kárt ne okozzon,
- d) a szomszédos sírhelyek ne sérüljenek, ne szennyeződjenek.

(6) A szociális temetési helyek első használati idejének lejártát követő újraváltási díjait a rendelet 1. melléklete tartalmazza.”

2. §

Záró rendelkezések

(1) Jelen rendelet 2016. január 1. napján lép hatályba.

(2) Jelen rendelet a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.

Péter Károly
polgármester

Bertalanné dr. Gallé Vera
jegyző

Kihirdetve 2015.

Bertalanné dr. Gallé Vera jegyző

Általános indoklás:

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet, valamint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló 379/2013. (X. 25.) kormányrendelet rendelkezett a szociális temetés hatályba lépésének módosításáról, mely hatálybalépés első ízben 2014. január 01. napja volt. Az Országgyűlés a 2013. december 17-i ülésnapján fogadta el az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII törvényt. Törvény 191. § (8) bekezdése a szociális temetés hatályba lépésének napját 2015. január 1. napjával állapította meg.

A 379/2013. (X.25.) Kormányrendelet újabb módosítása okán a szociális temetés időpontja – a jelenleg hatályos rendelkezések szerint – 2016. január 01.

A végrehajtási rendelet 2016. január 01-i módosulása okán szükséges a helyi rendeletben is szabályozni a szociális temetést.

Részletes indoklás:

1. §-hoz: a szociális temetés magasabb szintű jogszabályban nem rendezett helyi szabályait fekteti le.
2. §-hoz: a rendelet hatályba lépéséről rendelkezik

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999 (X.01.) kormányrendelet 2016. január 01. napjától hatályos rendelkezései szerint:

A szociális temetés²⁰

- 17/A. § ²¹(1) A köztemetőben - a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a köztemető fenntartója a szociális temetés céljára koporsós temetések esetére külön parcellát, urnás temetések esetére külön temetkezési helyet jelöl ki.
- (2) Ha a települési önkormányzat fenntartásában több köztemető is van, a települési önkormányzat határozza meg, hogy mely köztemetőben kerüljön sor szociális parcella, temetkezési hely kijelölésére.
- (3) Hősi temetőben nem kerül sor szociális parcella, temetkezési hely kijelölésére.
- (4) A szociális temetési helyek mentesülnek az első sírhelymegváltási díj alól.
- (5) Földbetemetés esetén szociális temetési helyekre vonatkozóan a szabályzat egységes hantméretet vagy hant nélküli parcellát határoz meg. A szociális parcellákban a sír megjelölésére csak az állam által biztosított sírjel használható.
- (6) A szociális temetéshez szükséges koporsó, urna, sírjel előállításáról és a temetés helyszínére történő szállításáról az állam a büntetés-végrehajtási szervezet útján gondoskodik.
- 17/B. § ²²(1) A Tv. 24/A. § (2) bekezdésében meghatározott igénylést az eltemettetésre kötelezett írásbeli kérelem formájában nyújthatja be.
- (2) Az elhunyt lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat a haláleset tényéről és az elhunyt ismert adatairól történt értesítést követően egy munkanapon belül tájékoztatja az eltemettetésre kötelezettet a szociális temetés lehetőségéről. Az eltemettetésre kötelezett az önkormányzat tájékoztatását követő 3 napon belül nyilatkozik arról, hogy igényli-e a szociális temetést.
- (3) A szociális temetést az igény bejelentését követő 7 napon belül le kell bonyolítani.
- 17/C. § ²³(1) A szociális temetés az eltemettető választása szerint koporsós vagy hamvasztásos temetés lehet.
- (2) Az elhunyt utolsó ismert lakóhelye szerinti illetékes települési önkormányzat a szociális temetés igénylését követő 1 munkanapon belül
 - a) felhívja a temető üzemeltetőjét, hogy a köztemetőben jelöljön ki temetési helyet,
 - b) hamvasztásos temetés igénylése esetén a legközelebbi hamasztóüzemnél megrendeli a hamvasztást,
 - c) megrendeli a holttest, hamvak szállítását,
 - d) tájékoztatást nyújt a büntetés-végrehajtási szervezet részére a szociális temetés helyéről, valamint megrendeli a szükséges kellékek előállítását és helyszínre szállítását.
- (3) A szociális temetéshez kapcsolódó, temetőn kívüli szállítást végző szolgáltatók elérhetőségeit az önkormányzat közzéteszi.
- (4) A büntetés-végrehajtási szervezet a megrendelést követő 3 munkanapon belül gondoskodik a szociális temetéshez szükséges kellékek szociális temetés helyszínére történő szállításáról.
- (5) A köztemető fenntartója gondoskodik a szociális temetési kellékek átvételéről, tárolásáról.

17/D. § 24 (1) A szociális temetéshez kapcsolódó, temetőn kívüli halottszállításokat az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) a szállítási feladatot végző szolgáltató részére az elhunyt lakó- vagy tartózkodási helye szerint a kórboncolás elvégzésére egyébként területi ellátási kötelezettséggel rendelkező fekvőbeteg- szakellátási szolgáltató útján megtéríti. A halottszállításért felszámítható díjat, valamint az elszámolás részletes szabályait az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alaphól történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet) állapítja meg.

(2) Szociális temetés esetén az (1) bekezdésben foglaltak alkalmazandóak abban az esetben is, ha az elhunyt temetőbe, temetkezési emlékhelyre történő elszállítása a haláleset helyéről vagy a hamvasztóüzemből történik, illetve abban az esetben is, ha kórboncolásra nem kerül sor.

(3) A szociális temetés igénylését megelőzően történt szállítás esetén a szállítási feladatot ellátó szolgáltató a kifizetett szállítási díjat az eltemettető vagy a szállítást fizető részére visszafizeti, és a szállítási díjról - a Rendeletben meghatározott szállítási díj mértékéig - az (1) bekezdés szerinti fekvőbeteg-szakellátási szolgáltató részére a számlát kiállítja.

(4) E rendelet alkalmazásában a halottszállításért felszámítható szállítási díj tartalmazza a szállítójármű telephelyről történő kiállításának és telephelyre történő visszaállításának, a holttest szállítójárműbe történő behelyezésének és szállítójárműből történő kivételének, valamint szállítás alatti hűtésének díját is.

(5) A szociális temetés igénybevételekor a halottvizsgálati bizonyítvány kiállítását követően a holttest egészségügyi intézményben történő hűtésének költségét az OEP az egészségügyi intézmény részére megtéríti”